

אוניברסיטת חיפה
הפקולטה למדעי הרוח
החוג למוזיקה
קורס "דיוה! נשים בפופ"
124.2495
ד"ר אביגיל ווד

אתגרי המיניות הנשית בשירי פופ

גל שמיר
038213419

במאמר זה אבחן את היחס למיניות נשית בשירי פופ שונים והאופן שבו הם עומדים בסתירה או במתח עם הנורמות החברתיות בנושא הזה, תוך הסתמכות על התיאורה של קת'רין מקינון. התפיסות הרווחות היום מקטינות מאוד את טווח השיחה והחוויה של נשים את המיניות שלהן. רוב הדימויים הנשיים נעים בין "קדושה" ל"זונה", בלי שיהיה ציר אמיתי בין שני הדברים. כך נשים בקליפים (בעיקר של זמרים גברים, אבל לא בהכרח), במגזינים פופולריים ובפרסומות בטלוויזיה ובעיתונות מוצגות באופן שמדגיש את המיניות שלהן ומטשטש או מתעלם מתכונות או איכויות אישיות אחרות. בתקופה האחרונה אנחנו עדים להקצנה של התופעה - חברות כנסת ונשים בתפקידים ציבוריים נשפטות באופן פומבי על המראה החיצוני שלהן והבחירות האופנתיות שלהן (כך במחקר פייסבוק שערכו העוזרים הפרלמנטריים של ח"כ תמר זנדברג לבקשתה).

הדימוי החברתי של "קדושה" בדרך כלל כרוך גם בהצגת האשה כילדה קטנה, בעלת תכונות של עדינות, רך ותמימות. כזמרת יהיה לה קול שברירי מתוק וגבוה יחסית והמוזיקה מסביבה תהיה גם היא רכה, בלי קולות חזקים (תופים או גיטרות חשמליות), אך קצבית ושמחה, לעיתים בסגנון ילדותי. לעיתים האשה - ילדה היא גם מינית, דווקא בגלל התמימות שלה - הדבר מתחבר לדימויים מעולם הפורנו שקשורים בבתולין וכיבוש האישה ע"י הגבר. לעומתן, יש נשים שמוצגות כ"זונות" - הן מיניות מאוד, לבושות בצורה חושפנית ובבגדים שנחשבים מושכים ע"י גברים, הצבעים הבולטים בלבוש ואיפור יהיו אדום ושחור והן משדרות פראות, נועזות ואסרטיביות. הקול של נשים שמבקשות לשדר את הדימוי הזה ישירו בקול רך, מלטף ולרוב נמוך יותר. גם נשים אלו שמשדרות נחישות מינית קשורות לדימויים פורנוגרפיים, על נשים שמתעניינות רק במין.

אולם אין ספק שגם הדימויים המיניים של נשים במוזיקה ובקליפים היא מיניות בסגנון גברי - מה מושך גברים מבחינת מראה, לבוש והתנהגות ואין בהם מודלים אמיתיים של נשיות מינית אותנטית. לטענת מקינון, תיאוריה פמיניסטית של המיניות צריכה למקם אותה במסגרת תיאוריה של אי שוויון מגדרי, היא חייבת לכלול את ההבנה שכיום יחסי הכוח בין נשים וגברים מוגדרת על ידי המין כמו גם על ידי הכוח הפיזי, וממצב זה אי אפשר להתעלם בבואנו לנתח את המיניות הנשית כפי שהיא נחווית ע"י נשים. אולם הבעיה המרכזית של יצירת תיאוריה פמיניסטית היא החוסר בחוויה נשית אותנטית של מיניות שלא הושפעה מהתפיסות הגבריות השולטות היום בכיפה. ישנן התנסויות של נשים לסביות, וישנן קהילות קטנות בהן ישנו ניסיון אמיתי ליצור מערכות יחסים חברתיות ומיניות המושגות על שוויון מלא, אולם אלו חוויות ספורדיות, לא נרחבות, ובעיקר - הן לרוב נטמעות בתוך העולם הקיים, והדינמיקות החברתיות בהן מושפעות (גם אם על דרך השלילה) מאותן תפיסות מקטינות ומשפילות של נשים. אין יכולת בעולם המודרני כפי שהוא היום ליצור חווית מיניות נשית שהיא לחלוטין נקייה מאותן השפעות.

במוזיקה הפופולרית אין מקום לעיסוק במיניות נשית אותנטית (לא מושפעת, או פחות מושפעת מהמודלים הגבריים לנשיות), ואפילו פחות מכך לייצוגים של נשים שונות - שלא עומדות ב"קריטריונים" של התפיסה הגברית על מיניות ומשיכה, שמושפעת בתורה מהפורנו, ובכך אעסוק בהמשך.

בבסיסה של התיאוריה שמציגה מקינן עומד הרעיון שמיניות מעצבת את החברה ומתעצבת ממנה, היא מבנה את בסיסי הכוח ונבנית על ידם, היא תוצאתו של תהליך דיאלקטי וימוימי. לכן אין אפשרות אמיתית ליצור מיניות נשית אותנטית כל עוד יחסי החברה אינם שוויוניים, קל וחומר בסיטואציה של נשים וגברים- מדוכאות ומדכאים (גם אם באופן לא מודע ולא רצוני) החיים חיים אינטימיים וימוימיים יחד. אבחן שלושה שירים של שלוש זמרות שמאתגרות את יחסי הכוחות ומבקשות לעצב דימוי של נשים ומיניות נשית אחרת בספירה הציבורית.

Not fair/ Lilly Allen

לילי אלן בחרה לעצב וידיאו קליפ שעומד באופן מובהק מול המסר של השיר, ובכך מעצים עוד יותר את האמירה, החזקה ממילא, שלה. הקליפ נפתח בגבר לבן ומובגר שמציג את אלן בתור "ליידי קטנה ויפה" שעומדת לשיר שיר על הבמה. כשהאור נדלק מוצגת במה באווירת שירי קאנטרי אמריקאיים ישנים, עם להקה שכולה גברים צעירים, שתי זמרות ליווי, חציר על הרצפה ובערימות, פרה ומספר תרנגולות. לאורך השיר הנגנים משדרים בהבעות פנים ושפת גוף שהם לא מבינים את השיר, ולא יורדים לסוף דעתה וכוונותיה של אלן (לדוגמה, דקה 3:15).

במוזיקת הקאנטרי היה מקום מועט לנשים, הן כיוצרות והן כמופיעות, והייצוגים של נשים בשירים היו מחפצנים ומקטינים. הבחירה של אלן למקם את הקליפ בתקופה הזו מנכחת את מה שהשתנה ומה שלא השתנה מאז. מחד, אישה שכותבת, מלחינה ושרה לבדה, תופסת את כל הבמה עם שיר שעוסק באופן גלוי וישיר באורגזמה הנשית, מאידך, זהו לא דיבור שגור בימינו, והאורגזמה הנשית עדיין נחשבת לטאבו- אסור לדבר ולעסוק בה, אפילו לא בתוך מערכת היחסים האינטימית.

בתוכן של השיר פונה אלן לבן הזוג שלה וכועסת על שמעולם לא טרח לבדוק שהיא הגיעה לאורגזמה, ושלמרות שהיא משקיעה זמן ומאמץ ביחסי המין שלהם, היא מרגישה שהוא לא משקיע כמות. אמנם, היא מודה שהוא בן זוג נעים, אוהב ודואג, ובניגוד לשאר הגברים מסביבה הוא בוגר וגורם לה להרגיש מוגנת, אך הכישלון המיני גובר על כל אלו, והיא מתלבטת אם לסיים את מערכת היחסים. אלן דורשת בחינה מחודשת של המושג "יחסי מין" מבחינתו של בן הזוג שלה. בדומה למקינן, היא לא מוכנה לקבל את הפרקטיקות הקיימות של יחסי מין כאקט של חדירה שמטרתו להוביל לאורגזמה גברית ומבקשת לערער את שלווותו של אותו בן זוג- זה לא רק עניין שלי כאישה, זה גם אמור להטריד אותך ("you're supposed to care/ That you never make me scream"). למרות שבשיר היא משבחת רבות את הדאגה ותשומת הלב שלו אליה, הן לא מספיקות אם הן לא באות לידי ביטוי גם במיטה.

אולם, ניכר שהשיר הוא התפרצות זעם של תקופה ארוכה, ומכך אנחנו יכולים להבין שהשיח על מין לא קיים במערכת היחסים שלהם, משום שהיא חווה תסכול כבר זמן ארוך ולא יכלה להביא אותו לידי ביטוי עד עכשיו. כאן מגיע נושא נוסף שמקינן נוגעת בו במאמרה והוא השפה של המין- כיום זהו שיח מביך ולא נוח ובאוצר המילים השגור כיום ישנה עוצמה גברית חד משמעית (מספר המילים שמתארות מין לא שוויוני בו האישה היא פסיבית הוא דו ספרתי, בין

המילים הבודדות שמתארות מין הדדי ניתן למצוא מילים חסרות עניין ותשוקה: לשכב, ובעיקר מילים ארכאיות: להזדווג, להתייחד, לעשות אהבה ועוד). אלן, אישה עצמאית וחזקה, הגיעה לנקודת שבירה בה היא שוקלת לסיים את מערכת היחסים על בעיה שלא העלתה בכלל בפני בן הזוג שלה עד לרגע זה.

בנושא זה מקינן מוסיפה כי בעיה חמורה שלא מאפשרת יצירת תיאוריה ופרקטיקה מיניות חדשות היא החוסר בשפה ובעולם מושגים שאינו "נגוע" במשמעויות ישנות של הפטריארכיה. עוד מציינת מקינן כי כל עוד אנחנו תופסים את המיניות כ"מגיעה מן החסידה"¹ ולא רואים אותה כחלק מרצף עליו נמצאים עוד יחסי כוחות, כמו הפוליטיקה, קשה לנו להשוות ולהבין את המשמעויות של דינמיקות אלו. התפיסה החברתית של מין היא ברובה עדיין פרוידיאנית- המין הוא יצר טבעי, בלתי ניתן לשליטה, ראשוני ומולד. אין ניתוח מעמיק של הקשר בין ההבנייה הקפטיליסטית של מין (שעליה יש הסכמה חברתית, באופן יחסי) לבין השאלות- מי מכונן אותה? למה? באילו אופנים?

קושי זה ואחרים מטעים, לטענת מקינן, דורות רבים של פמיניסטיות שמבקשות עבור נשים "שחרור מיני" אשר פירושו היכולת לרצות, לבקש ולקיים יחסי מין באופן משוחרר, נטול עכבות וגחמני כמו הגברים. אולם, המושג "יחסי מין" לא פרץ את המשמעות הפטריארכית הישנה שלו, וכולל עדיין רק אקט אחד- "חדירה של הפין הזקוף לנרתיק ... עד לשפיכה זכרית"². כל עוד המושגים והתפיסות שלנו לא משוחררים, המין והמיניות לא יהיו משוחררים, לא משנה מי יוזם, מבצע או מוביל אותם.

אלן מציגה בקליפ היפר נשיות בסגנונה של דולי פרטון- היא לבושה בלבן בוהק על רקע הבגדים החומים של השאר, שיערה מוקפד בתסרוקת שדורשת זמן רב של עבודה, ולאורך כל הקליפ היא משתמשת בשפת גוף שנחשבת נשית ומפתה- ליטוף המיקרופון בצורה מינית, קול רך, פעפוף והשפלת המבט וריקוד בנעלי עקב גבוהות במיוחד (חפץ שנחשב מיני). אין ספק שאלן בוחרת להקצין את המניירות הנשיות כדי להגחיק אותן, למשוך תשומת לב לשאלה מהי נשיות ומדוע אלו התפיסות שלנו.

השיר של אלן הכה גלים ברחבי העולם: הוא עלה למקומות גבוהים במספר מצעדי פזמונים, ובעברית אף זכה לתרגום- השיר "זה לא פייר" של עטר סנדלר זכה לפרסום רב ברשתות החברתיות, על אף שסנדלר איננה זמרת מוכרת או מוכשרת במיוחד. הדבר מראה שאלן הצליחה להשמיע את קולו של דור הנשים הצעירות שמבקשות לדבר על המיניות שלהן ודורשות הכרה.

All About That Bass / Meghan Trainor

זהו שירה הראשון של מייגן טריינור שזכה לפרסום עולמי, השיר פרץ בסערה ישר למקומות הראשונים של מצעדי הפזמונים בישראל ובעולם, וטריינור כבשה בזכותו מקום בטוח בין כוכבות הפופ של תקופתנו. השיר עוסק בדימוי גוף ופונה באופן ישיר לגברים צעירים ונשים

¹ מקינן, קת'רין. הנאה תחת הפטריארכיה. ללמוד פמיניזם: מקראה. עורכות: דלית באום; דלילה אמיר ועוד. תל אביב: הקיבוץ המאוחר. 2006. עמ' 381

² שם, עמ' 384

צעירות. לנערות אומרת טרינור שלמרות שהן חושבות שהן שמנות, הן יפות מלמטה ועד למעלה, שהיופי לא צריך להימדד לפי אמת המידה של בובות ברבי ושהן יכולות וצריכות להיות בטוחות במי שהן. לנערים וגברים צעירים אומרת טרינור באופן נחרץ שאם הם עדיין מעוניינים בנשים שבנויות לפי מודל היופי של המגזינים והפרסומות, אז הם יותר ממוזמנים להמשיך הלאה, ולא לבזבז את הזמן שלה.

טרינור מתייחסת באופן גלוי וכנה למראה שלה: " Yeah it's pretty clear, I ain't no size two", דבר שלא נהוג בקרב כוכבות פופ, שלא רק שאמורות להיראות לפי מודל אחיד של רזון ויופי מסוים, ודאי שאסור להן לדבר על חריגות מאותם כללים בלתי כתובים. היא מביאה לקידמת הבמה לא רק את השונות והיופי המיוחד שלה, אלא גם את הדרישה להכיר בנערות צעירות ויפיפיות ברחבי העולם שלא עונות על אידיאל היופי המקובל.

טרינור לא מבקשת לערער על המושגים של מהו נשי, אלא על מי נכללת בתוך ההגדרה של נשיות. לכן הקול שלה הוא קול נשי (גבוה ומתוק), הצבעים הבולטים בקליפ הם צבעי פסטל בדגש על ורוד וכל הנשים לבושות בשמלות, סרטים לשיער ושיערן אסוף בקפידה. גם במילות השיר אנחנו יכולים לראות שהיא למעשה לא חורגת מתוך אותן פרדיגמות שגם מקינון מראה, ושהיופי שלה אמיתי ומיוחד, אולם הוא בכל זאת עונה על שני האלמנטים המשמעותיים לכאורה: זה מה שגברים רוצים ("boys they like a little more booty to hold at night"); ועדיין קשור במיניות מוחצנת ("But I can shake it, shake it like I'm supposed to do"). כלומר היופי שלה עדיין צריך את האישור הגברי, ולהיות מיני באותה תפיסה גברית בלעדית ששולטת כיום בחברה שלנו.

טרינור מקפידה ביצירת הקליפ על גיוון אתני נרחב- כמעט בכל שוט של הסרטון ישנן נשים מרקעים שונים, כולן מאוד יפות, אך לא סוג הנשים שאנחנו רגילים לראות בקליפים ועל שערי מגזינים. טרינור מבקשת להראות שאמנם השיר מדבר על סוג מסוים של שונות שהורחקה מהנוף הציבורי, אך למעשה יש עוד נשים רבות שלעולם לא רואות נשים כמותן בזירה הציבורית, ואנחנו הצופים מתחילים לחשוב באופן ביקורתי על הקליפים שאנחנו מכירים ולשאול שאלות על נשים נוספות שנעלמות- מבוגרות, נכות, קוויריות ועוד.

בקליפ ישנם גם חיקויים של זמרות אחרות בכוונה לצחוק על המיניות המוגזמת שלהן ועל כך שהן מאוד לא אותנטיות ומציאותיות. הקליפ מגחיק את ריקוד הטוורקינג שנהוג כיום בקרב זמרות פופ (ומבצעות אותו בקליפים מיילי סירוס, ביונסה ועוד), ונראית בו אישה צעירה מנסה לחקות את הריקוד, אך נראית גרוטסקית. במהלך הקליפ נראות שלוש נשים בתספורת שמזכירה את ניקי מינאז' ושרות בהרמוניה, אולם הן נראות עשויות מפלסטיק, השפתיים שלהן צבועות בצבעים משונים, אין להן עיניים והן לא מחייכות. סצנה זו מדגישה בפנינו את המלאכותיות בהן "נעשות" כוכבות פופ שכאלה, אשר מעוצבות לפי טעם הקהל, ואין בין הדמות הציבורית שלהן לאישיות האמיתית שלהן שום קשר.

בנוסף לעומת כל הנשים המלאות והיפות מופיעה מדי פעם אישה צעירה ורזה מאוד לבושה במעין שמלה שקופה שעשויה מניילון, רוקדת בתנועות יותר מיניות מהאחרות ונראית מאוד מתאמצת. היא שופטת את שאר המשתתפים, צוחקת עליהם ומתנהגת בהתנשאות, אבל

לאט לאט בהמשך הקליפ אנחנו רואים את אלו שהיא צחקה עליהם מתעלמים ממנה, מקטינים אותה וצוחקים עליה. לרגע קצר מופיעה תמונת "לפני" ו"אחרי" טיפול פוטושופ שלה, בו השמינו אותה באופן מלאכותי (דקה 0:33), טרינור מבקשת להראות שנשים רזות כמוה הן המושא להערצה כיום של נערות צעירות, ושבעולם אחר או בעד כמה שנים, הגלגל יתהפך, ונשים מלאות יהיו מודל הנשיות האולטימטיבי.

לסיכום, כנראה שקת'רין מקינון לא היתה תופסת את מייגן טריינור כפורצת דרך או מערערת על הדפוסים הקיימים של מיניות בחברה שלנו, משום שבסופו של דבר היא משמרת את אותה תפיסה של מיניות כדבר שמעורר גברים ולא מטילה ספק ביחסי הכוחות הקיימים ושמעצבים את המיניות היום. אולם, טריינור כן דורשת הכרה בסוג אחר של נשיות- נשיות שאי אפשר למצוא בפורנו ה"רגיל", בשערי המגזינים (אלא אם עברו טיפול פוטושופ) או בוידאו קליפים אחרים. זוהי נשיות מגוונת, מעניינת ומיוחדת, שדורשת להראות גם משום שהן קיימות בעולם שלנו, וגם בגלל שהן מוכשרות, מצליחות ויש להן מה להגיד לעולם.

Iggy Azalea - Trouble ft. Jennifer Hudson

איגי אזליה היא ראפרית מאוסטרליה שלמרות שאיננה מאוד מפורסמת בישראל, ברחבי העולם היא כבשה לעצמה שם של זמרת נועזת וקשוחה, למרות המראה החיצוני התמים והנקי שלה. אזליה עזבה את בית הוריה ומולדתה בגיל 16 והיגרה לארה"ב, שם קיוותה (והצליחה) להתפרסם ככותבת וזמרת. אזליה מערערת על הנשיות התמימה, נעימה וחמודה, רוב האנשים שרואים אותה בפעם הראשונה מניחים שהיא עוד זמרת פופ בנאלית בשל המראה החיצוני והבגדים שהיא בוחרת ללבוש (אזליה מתעניינת מאוד באופנה, והיא אף דוגמנית). כך גם ההפתעה כשאזליה מתחילה לשיר- הקול שלה חזק, קשה ואינטנסיבי, ולא מתוק או פופי בכלל. הבחירה שלה בהיפ הופ לא היתה מקרית, ומגיל צעיר כתבה ואהבה את הסגנון המוזיקלי הזה.

נראה כי אזליה הפנימה את הביקורת של מקינון על הצורך בפירוק מוקדי הכוח, והיא פורצת בסערה לתחום שלא שייך לרוב לנשים, ודורשת כאשה להשמע ולהראות גם בזירה הזו, שנחשבת גברית ואלימה. אזליה, בניגוד לראפריות אחרות מפורסמות (קווין לטיפה, פינק ועוד) מדגישה את הנשיות שלה, בבגדים שנחשבים מיניים ובתנועות גוף שאכן מבוצעות יותר ע"י זמרות פופ ופחות משתמשת בשפת הגוף הקשוחה של הראפ וההיפ הופ. כלומר, היא לא מוותרת על היותה אישה, למרות שהיא נכנסת לאזור גברי, בו רוב הנשים לפני העדיפו לקבל על עצמן את המראה והדפוסים הגבריים.

העלילה של השיר לא ממש ברורה, אך הקליפ משלים את הרעיונות ומסייע להבין את המשמעויות של השיר. בפתחת הקליפ בן הזוג של אזליה מנסה לשדוד בנק באופן כושל למדי ונאסר במהרה ע"י המשטרה, בהובלת שוטרת מינית ויפהפיה- ג'ניפר האדסון. בהמשך אזליה משחררת את הבחור מהכלא, אך הניסיון נכשל, ובסוף הקליפ שניהם נאסרים. בשום שלב במהלך הסרטון לא ברור לצופה למה אזליה משחררת את בן זוגה- לא ניכר שהיא אוהבת אותו, היא מביעה כלפיו זלזול ונראה שהיא חושבת שהוא טיפש. למרות שאזליה אישה חזקה, חזקה ממנו

בבירור, היא נכנעת לתכתיב חברתי ויוצאת להגנתו. היא למעשה מדגימה לנו את התיאוריה של מקינון על מערכת יחסים אינטימית שמגלמת בתוכה את הדיכוי החברתי- היא מבקשת להראות שלמרות עצמאותה היא בסופו של דבר מרגישה מחויבת לבחור הזה, שאחנו מבינים שלא ראוי לה ועשה מעשה מטומטם בלי להתייעץ איתה אפילו.

עם זאת, במהלך השיר מצהירה אזליה מספר פעמים שהיא מחפשת צרות, שהיא מבינה שהבחור הזה הוא "באד גאי" אבל זה בדיוק מה שהיא מחפשת כרגע. יש כאן שבירה של דמות האישה הפתיה שנפלה בפח של גבר שרמנטי ומסוכן- היא נכנסת לקשר הזה בעיניים פקוחות. אולם בפזמון החוזר מתרה בה האדסון שהבחור אולי בכל זאת מסוכן מדי, ומחזירה את המצב ל"נורמליות"- אזליה היא עדיין קורבן תמים שנפל ברשתו של הפושע. בסוף הקליפ נוצרת אחווה רגעית בין שתי הנשים, ונראה כאילו הכל יסתיים בקלות- הפושע יחזור לכלא והבחורה היפה וה"מסכנה" (כי הרי היא לא התכוונה להסתבך בכל כך הרבה צרות) תחזור לביתה, אולם האדסון הופכת את החיבוק החברי של אזליה ועוצרת אותה.

כל המופיעים בקליפ לבושים בצורה מינית מאוד ואפילו מחפצה- בהרבה קליפים של מוזיקת היפ הופ יש מודלים של נשים הדומות לאזליה (גבוהות, לבנות, צעירות, חטובות) שמשמשות רק כאובייקט מיני, כאן, יש גם גברים כאובייקטים. השומרות של בית הכלא נוהגות לשבת בעודן אוכלות את ארוחת הצהריים ולבהות בגופיהם העירומים והחטובים של האסירים המתעמלים. קשה להאמין שמקינון היתה תומכת בהחפצה של גברים, משום שעוול אחד לא מצדיק עוול אחר, אולם אין ספק שהיא היתה מעריכה את המתודה- לצופה ה"רגיל" קל לראות מצבים הפוכים, אבל לראות גברים בצורה פורנוגרפית ונשים מביטות בהם ומתגרות מערער את המחשבות שלנו על מה נורמלי ומה סביר בתחום הזה.

מקינון לוקחת את הפורנו כמתודה להבנת יחסי גברים נשים בתקופתנו ועומדת על כך שנשים בפורנו אינן אנשים שלמים, הן מוצגות כאיבר (או כסט איברים) שכל רצונו הוא לענג את הגבר. הרצון היחיד שאפשרי למי שעבר דה הומניזציה הוא הרצון לגרום אושר למקרבן שלו. בנוסף, הפורנו מוחק את ההבדל בין מין לאלימות, ולפי מקינון, משום שכיום אין הבדל כזה. מין הוא סוג נוסף של אלימות, של הבעת או דרישת עליונות ושל תביעת בעלות- זמנית או ארוכת טווח. לטענתה האונס הוא הדרך של החברה להפריד בין אלימות למין, מאחר ויש לה צורך לתייג את המין כ"טוב", ולכן הוגדר האונס כ"מין רע", למרות שלדידה של מקינון, בכל מין יש אלימות, אלימות מעוררת מינית גברים (ונשים) ויש בין אונס למין קווי דימיון רבים: "בדפוסים, בקצב, בתפקידים, ברגשות, שלא לומר באקט עצמו"³.

השיר הזה של אזליה מדגים עוד שינוי שזמרות ויוצרות מנסות להעביר דרך היצירה שלהן- דימויים מורכבים ומגוונים של נשיות, לא רק על הציר בין בתולה לזונה. אמנם אזליה משתמשת ברחד הכלים שעשו הכי הרבה נזק לציבוריות הנשית בעולם המערבי והיא ההחפצה, אבל אין ספק שבו בזמן היא מתאגרת תפיסות ופרדגימות אחרות על נשיות.

סיכום

שלוש הזמרות דורשות מהמאזינים והצופים של הקליפים שלהן פתיחות מחשבתית ומציבות ניסיון אמיתי לערער על התפיסות שלהם על המיניות הנשית: מה הוא מין? מי היא אשה מושכת? ומה המקום של אשה במערכת היחסים? אלו שלוש שאלות מרכזיות שמלוות את הניתוח של השירים. חשוב לציין שאלו לא שירים חד פעמיים- זמרות אלו מוציאות אלבומים שלמים שמבקשים למתוח את גבולות השיח ואת התפיסות של גברים ונשים צעירות, ולהוות מודל לנשיות עצמאית, חזקה ואסרטיבית.

פעמים רבות המושג "אשה חזקה" משמעו "אשה גברית", בהתנהגות, בשפה, בתכונות האופי ועוד. לדעתי משימתו החשובה ביותר של הפמיניזם במאה ה-21 הוא ליצור ולעצב מודלים חדשים של נשיות- נשיות מגוונת יותר, שלא מוותרת על היותה אשה לטובת עוצמה בתוך המאבק על יחסי הכוחות, ומחדשת את המושגים של מיניות לטובת המין הנשי כולו. שלושת השירים האלו הם נתח קטן מהצעדים שמתרחשים בימים אלו בכיוון זה, אולם אין ספק שאנחנו נמצאים רק בתחילת התהליך, ולפנינו עוד דרך ארוכה.

ביבליוגרפיה

מקינן, קת'רין. *הנאה תחת הפטריארכיה*. ללמוד פמיניזם: מקראה. עורכות: דלית באום; דלילה אמיר ועוד. תל אביב: הקיבוץ המאוחד. 2006. עמ' 376-404

נספחים

Not Fair / Lilli Allen

Oh, he treats me with respect, he says he loves me all the time
He calls me fifteen times a day, he likes to make sure that I'm fine
You know I've never met a man who's made me feel quite so secure
He's not like all them other boys, they're all so dumb and immature

There's just one thing that's getting in the way
When we go up to bed, you're just no good, it's such a shame
I look into your eyes, I want to get to know you
And then you make this noise and it's apparent it's all over

It's not fair and I think you're really mean
I think you're really mean, I think you're really mean
Oh, you're supposed to care
But you never make me scream, you never make me scream
Oh, it's not fair and it's really not okay
It's really not okay, it's really not okay
Oh, you're supposed to care
But all you do is take, yeah, all you do is take

Oh, I lie here in the wet patch in the middle of the bed
I'm feeling pretty damn hard done by, I spent ages giving head
Then I remember all the nice things that you ever said to me
Maybe I'm just overreacting, maybe you're the one for me

There's just one thing that's getting in the way
When we go up to bed, you're just no good, it's such a shame
I look into your eyes, I want to get to know you
And then you make this noise and it's apparent it's all over

It's not fair and I think you're really mean
I think you're really mean, I think you're really mean
Oh, you're supposed to care
But you never make me scream, you never make me scream
Oh, it's not fair and it's really not okay
It's really not okay, it's really not okay
Oh, you're supposed to care
But all you do is take, yeah, all you do is take

There's just one thing that's getting in the way
When we go up to bed, you're just no good, it's such a shame
I look into your eyes, I want to get to know you
And then you make this noise and it's apparent it's all over

Songwriters
Kurstin, Gregory Allen / Allen, Lily

All About That Bass / Meghan Trainor

Because you know I'm all about that bass
'Bout that bass, no treble
I'm all about that bass
'Bout that bass, no treble
I'm all about that bass
'Bout that bass, no treble
I'm all about that bass
'Bout that bass... bass... bass... bass

Yeah, it's pretty clear, I ain't no size two
But I can shake it, shake it, like I'm supposed to do
'Cause I got that boom boom that all the boys chase
And all the right junk in all the right places

I see the magazine workin' that Photoshop
We know that shit ain't real, come on now, make it stop
If you got beauty, beauty, just raise 'em up
'Cause every inch of you is perfect from the bottom to the top

Yeah, my mama she told me "don't worry about your size"
)Shoo wop wop, sha-oooh wop wop(
She says, "Boys like a little more booty to hold at night"
)That booty, uh, that booty booty(
You know I won't be no stick figure silicone Barbie doll
So if that what you're into, then go 'head and move along

Because you know I'm all about that bass

I'm bringing booty back
Go 'head and tell them skinny bitches that
No, I'm just playing, I know you think you're fat
But I'm here to tell you...
Every inch of you is perfect from the bottom to the top

Yeah my mama she told me, "don't worry about your size"
)Shoo wop wop, sha-oooh wop wop(
She says, "Boys like a little more booty to hold at night"
)That booty booty, uh, that booty booty(
You know I won't be no stick figure, silicone Barbie doll
So if that's what you're into, then go 'head and move along

Because you know I'm all about that bass...

.

Writer(s): Kevin Kadish, Meghan Trainor

Trouble / Iggy Azalea
(feat. Jennifer Hudson)

Right

I shoulda known you were bad news
From the bad boy demeanor and the tattoos
Cause most guys only want one thing
But I'm undecided, tryna figure out if that's you
Either way though, I think you're worth a test drive
Cause (oo) you're so much better than the next guy
And a little trouble only makes for a good time
So all the normal red flags be a good sign

Writer(s): Amethyst Amelia Kelly, George Astasio, Isabella
Janet Florentina Summers, Jonathan Shave, Jason Andrew
Pebworth, John Turner

Don't you come here thinking you ballin' (oh nah)
Ain't down for it
You seem like trouble to me
I can tell by the way that you lean
And the way that you kiss your teeth
And you turn up so fresh and clean
Smells like trouble to me

Opposites attract, I guess this it that
Good girl, bad guy what a perfect match
And if we (ooo), you gon' want to pay back tithes
Cause when you finish you gon' feel like you was baptized
See baby now you fiendin' for a test drive
Cause you don't wanna lose your ride to the next guy
And baby trouble only makes for a good time
So all the normal red flags be a good sign

I gotta beg for him in the worst way
Dear Lord, how'd I get in this position then
I shoulda never got involved in the first place
But second place never get the recognition, hmm
See what he doin' to me make have to shout it out
Got a hold on me, that's without a doubt
So clear now that he's a trouble starter
But I ain't a saint neither and these ain't no still waters, hmm

Just cause all the girls are falling at your feet
Don't mean no thing to me
Till you show me where it's at
Smells like trouble to me

I shoulda known you were bad news (oo oo oo, knew you were bad news)
From the bad boy demeanor and the tattoos (oo oo oo, all of the tattoos)
I shoulda known you were bad news (oo oo oo, knew you were bad news)
But I'm undecided tryna figure out if that's you (oo oo oo, trouble to me)